

Zaaknummer : 00594496
Ons Kenmerk : 00594496-00004497
Datum : 20 juli 2021

Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
(070) 21 899 02
vergunningen@odh.nl
www.odh.nl

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 14 oktober 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden aan de Eendrachtslaan en Lodewijk van Praetstraat te Mijnsheerenland en wordt aangevraagd namens Stichting HW Wonen. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw.

Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 september 2021 tot en met 31 maart 2022.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Stichting HW Wonen;
- II. de voorschriften 1 tot en met 11 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende documenten van 16 juni 2021 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 31 maart 2023.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - het ecologisch werkprotocol op te sturen;
 - eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering één week van tevoren schriftelijk te melden;
 - de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'.
- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het 'Activiteiten- en mitigatieplan Eendrachtsslaan en Lodewijk van Praetstraat te Mijnsheerenland' van 9 oktober 2020 en de aanvullende stukken van 16 juni 2021. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c de uit te voeren werkzaamheden;
 - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus en de gierzwaluw.
- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 3 van het rapport 'Activiteiten- en mitigatieplan Eendrachtsslaan en Lodewijk van Praetstraat te Mijnsheerenland' van 9 oktober 2020 en de aanvullende stukken van 16 juni 2021.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen wordt uitgevoerd, dient deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
 - a voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
 - b voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9 Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen de nestplaatsen van de huismus ongeschikt te worden gemaakt door het oplichten van dakpannen of het plaatsen van weringsborstels. Dit dient te worden uitgevoerd buiten het broedseizoen die loopt van 1 maart tot en met 31 augustus en buiten perioden van aanhoudende vorst of koude (minimaal 3 aaneengesloten dagen met overdag een temperatuur onder nul), onder begeleiding van een ter zake deskundige. Indien sprake is van late legfels, dient ook de maand september te worden ontzien. Een ecologisch deskundige dient te beoordelen of sprake kan zijn van late vervolglegels. Indien er nesten in gebruik zijn dient het ongeschikt maken plaats te vinden nadat de betreffende exemplaren van de huismus de nestlocatie uit eigen beweging hebben verlaten. Hiervan dient verslag te worden gedaan in het ecologisch logboek (zie vs. 2)
- 10 Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen ten behoeve van de huismus en de gierzwaluw moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. De voorzieningen dienen minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd te worden op de functionaliteit en – indien nodig – dient de functionaliteit van de voorziening op zo kort mogelijke termijn weer hersteld te worden. Bovendien moeten de tijdelijke nestkasten zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te bevinden.
- 11 De effectiviteit van de permanente voorzieningen dient te worden gemonitord door een deskundige op het gebied van de gierzwaluw. De monitoring dient te worden uitgevoerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). De permanente nestvoorzieningen dienen gemonitord te worden voor een periode van minimaal twee jaar vanaf het eerste broedseizoen dat de permanente alternatieven beschikbaar zijn, in respectievelijk jaar één en jaar drie. Op voorgenoemde monitoring zijn de volgende randvoorwaarden van toepassing:
 - a. de resultaten van de monitoring dienen jaarlijks voor 1 december van het opvolgend jaar te worden aangeleverd bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (vs. 1);
 - b. de resultaten dienen te worden opgeleverd in een korte rapportage, waarin in ieder geval dient te worden opgenomen: een heldere conclusie over de effectiviteit van de maatregelen en een voorstel voor verdere optimalisatie of extra maatregelen, mocht het verwachte resultaat uitblijven en aanwijsbaar zijn toe te schrijven aan de uitvoering van de betreffende maatregelen. Het voorstel dient aan ons (Omgevingsdienst Haaglanden) ter goedkeuring te worden voorgelegd;
 - c. indien de monitoringsresultaten hiertoe aanleiding geven, kunnen er aanvullende voorschriften worden opgelegd.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten – beschermd én onbeschermd – geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 14 oktober 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden aan woningen gelegen aan de Eendrachtslaen en Lodewijk van Praetstraat te Mijnsheerenland en wordt aangevraagd namens Stichting HW Wonen. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw.

Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 september 2021 tot en met 31 maart 2022.

Bij de aanvraag behoren de volgende stukken:

- Quicksan flora en fauna renovatieprojecten HW Wonen 2019-2020, Blom Ecologie B.V., BE/2018/002, 6 maart 2018;
- Huismus-, gierzwaluw- en vleermuisonderzoek Eendrachtslaen te Mijnsheerenland, Blom Ecologie B.V., BE/2018/158, 20 december 2018;
- Huismus-, gierzwaluw- en vleermuisonderzoek Lodewijk van Praetstraat te Mijnsheerenland, Blom Ecologie B.V., BE/2018/157, 20 december 2018.
- Activiteiten- en mitigatieplan Eendrachtslaen en Lodewijk van Praetstraat te Mijnsheerenland, Blom Ecologie B.V., BE/2020/691, 9 oktober 2020.

Op 16 juni 2021 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Aanvullende informatie Mijnsheerenland Eendrachtslaen, Blom Ecologie B.V., BE/2020/691/n, 16 juni 2021.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 26 mei 2021 verzocht om aanvullende gegevens. Op 16 juni 2021 is aanvullende informatie ontvangen.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 28 oktober 2021 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1 en 3.3 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus en de gierzwaluw zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus en gierzwaluw te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Beoordeling

Aanvraag

Stichting HW Wonen is voornemens om 54 woningen aan de Eendrachtslaan 2 t/m 50 (even) en Lodewijk van Praetstraat 14 t/m 18 (even) en 1 t/m 15 (oneven) te Mijnsheerenland te renoveren en te verduurzamen.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- het aanbrengen/vervangen van de spouwmuurisolatie;
- het plaatsen van HR++ beglazing;
- het aanbrengen van dakisolatie;
- het vervangen van cv-ketels;
- het plaatsen van MV-installatie.
- het uitvoeren van gevelherstel (metselwerk en voegwerk);
- het uitvoeren van schilderwerk aan de buitenzijde;
- het herplaatsen van dakpannen;
- het isoleren en waar nodig vervangen van de vloeren op de begane grond.

De renovatiewerkzaamheden worden gefaseerd per woonblok uitgevoerd. De renovatiewerkzaamheden staan gepland om te starten op 1 september 2021 en duren uiterlijk tot 31 maart 2022. In verband met mogelijke uitloop van de werkzaamheden wordt een langere ontheffingsperiode aangehouden.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2018 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus en de gierzwaluw binnen het plangebied. Het onderzoek naar de huismus is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Het onderzoek naar de gierzwaluw is uitgevoerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus en de gierzwaluw in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Huismus

De huismus is in het plangebied en de omgeving aangetroffen. In het plangebied bevinden zich vijf nestplaatsen onder de dakpannen bij de dakgoot, aan de zuidkant van het woonblok aan de Eendrachtslaan 2 t/m 8. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is in het plangebied en de omgeving aangetroffen. In het plangebied zijn 36 nesten vastgesteld in negen van de twaalf woonblokken in het plangebied. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus en de gierzwaluw tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in 'Activiteiten- en mitigatieplan Eendrachtslaen en Lodewijk van Praetstraat te Mijnsheerenland' van 9 oktober 2020 en de aanvullende informatie die is verkregen op 16 juni 2021. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode van de huismus en het uitvoeren van de werkzaamheden aan de woonblokken waar de gierzwaluwnesten zijn aangetroffen, wanneer de gierzwaluw niet in Nederland is. Daarnaast worden mitigerende en compenserende maatregelen getroffen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van de huismus en de gierzwaluw.

Staat van instandhouding

Huisumus

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan vijf nesten van de huismus verloren. Vóór 28 februari 2021 zijn reeds tien tijdelijke nestkasten van het type NK MU 07 van VivaraPro opgehangen aan de gevels van de woningen aan de Eendrachtslaen 2 t/m 8, onder de huidige nestplaatsen. Voor de locatie van de tijdelijke voorzieningen van de huismus is een afweging gemaakt tussen de kans op verstoring en het vergoten van de kans op acceptatie door huismussen. Omdat de huismussen, door het gefaseerd werken, tijdens de werkzaamheden tevens naar de gierzwaluwstenen kunnen uitwijken is er voor gekozen om de nestkasten zo dicht mogelijk bij de originele nestplaatsen op te hangen. De nestkasten worden tijdens de werkzaamheden direct in de gevel ingebouwd, waardoor de kans dat de huismussen de voorzieningen vinden en in gebruik nemen groot is. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de huismus ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

In september tot en met oktober worden de nesten ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er huismussen aanwezig zijn in de gebouwen ten tijde van het uitvoeren van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het handmatig verwijderen van alle dakpannen. Indien sprake is van late vervolglegels dient ook de maand september te worden ontzien. Dit hebben wij in de voorschriften geborgd. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017).

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Mijnsheerenland. De vijf aangetroffen nestplaatsen in het plangebied maken onderdeel uit van een groter netwerk aan nestplaatsen. In de directe omgeving zijn vier nesten aan de Eendrachtslaen en zes nesten aan/nabij de Lodewijk van Praetstraat aangetroffen. In de ruimere omgeving van Mijnsheerenland zijn ook diverse nestplaatsen aanwezig. Met de werkzaamheden gaat slechts een klein beperkt deel van dit totaal aan nestplaatsen verloren. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de huismus in de directe omgeving aanwezig blijft.

Gierzwaluw

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan 36 nesten van de gierzwaluw verloren. Vóór 28 februari 2021 zijn 182 gierzwaluw neststenen van het type IB GZ 05 van Vivara Pro opgehangen aan de gevels van de woonblokken in het plangebied. Deze zijn op verschillende oriëntaties opgehangen, op voldoende hoogte en vrij van obstakels. De nestkasten zijn in het broedseizoen van 2021 beschikbaar voor de gierzwaluwen om aan te wennen, zonder de huidige nestplaatsen te belemmeren. Hiermee is er voldoende gewenningstijd geboden, waardoor de kans dat de gierzwaluwen de nestkasten ontdekken toeneemt. Na afronding van de renovatiewerkzaamheden én voorafgaand aan het broedseizoen van de gierzwaluwen in 2022, worden de tijdelijke kasten op dezelfde plek ingebouwd als waar deze nu aan de gevels hangen. Met deze maatregelen worden na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

De werkzaamheden worden volledig uitgevoerd wanneer de gierzwaluwen niet in Nederland aanwezig zijn. Zodoende worden de nestplaatsen voorafgaand aan de werkzaamheden niet ongeschikt gemaakt en is het uitgesloten dat individuen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017).

Gezien het feit dat meer dan tien nesten van de gierzwaluw verloren gaan dient de effectiviteit van de permanente voorzieningen te worden gemonitord door een deskundige op het gebied van de gierzwaluw. De monitoring dient te worden uitgevoerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). De effectiviteit van de permanente voorzieningen dient gemonitord te worden voor een periode van twee jaar vanaf het eerste broedseizoen dat de permanente alternatieven beschikbaar zijn. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften.

De gierzwaluw komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Mijnsheerenland. Door de voorgenomen maatregelen in combinatie met de monitoringsverplichting, is het aannemelijk dat de gierzwaluw in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de renovatiewerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de huismus en de gierzwaluw.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid'.

Gezondheidsrisico's door vochtproblemen en schimmel

De te renoveren woningen zijn gebouwd in de jaren '60 van de vorige eeuw. De thermische kwaliteit van de woningen is slecht. Door slechte isolatie en ventilatie van deze woningen is er sprake van vochtproblemen. Vochtproblemen worden tevens veroorzaakt door het slechte metsel- en voegwerk wat lekkage en schimmel geeft door vochtdoorslag. De dakpannen, dakramen en kozijnen van de woningen zijn aan het einde van hun levensduur en geven lekkages. Vochtige woningen en de hieraan gerelateerde schimmelgroei en toename van overlast door huisstofmijten verhogen het risico op gezondheidsproblemen, zoals astma, luchtwegklachten, luchtweginfecties en allergieën (RIVM, 2012).² Vochtproblemen worden gedeeltelijk veroorzaakt door de afwezigheid van een goede ventilatie. In geval van niet- of slecht geïsoleerde woningen is een verbetering van de ventilatie niet voldoende. Veel vochtproblemen kunnen voorkomen of verholpen worden door een goede thermische isolatie bestaande o.a. uit dak- en gevelisolatie (RIVM, 2012).

Volksgezondheid en terugdringen CO₂-uitstoot

In het Energieakkoord is afgesproken dat de gebouwde omgeving in Nederland in 2050 energieneutraal is. Dat betekent dat er 4,5 miljoen huur- en koopwoningen, laagbouw en hoogbouw, rijtjeswoningen en vrijstaande huizen, energieneutraal gemaakt moeten worden. Het gaat om naoorlogse woningen uit de jaren 1950-1980. Alleen door vergaande verduurzaming van de bestaande woningvoorraad kan dit doel worden bereikt.

² Zie o.m.: <https://www.rivm.nl/binnenmilieu/binnenmilieu-in-woningen>, <https://www.rivm.nl/binnenmilieu/vocht-schimmels-en-allergenen/vocht-in-woning> en <https://www.rivm.nl/binnenmilieu/voorlichtingsmateriaal/schimmel-en-vocht>.
00594496-00004497

De voorgenomen renovatie zorgt voor een betere isolatie van de woningen. Slecht geïsoleerde woningen zorgen voor een groot aandeel in de CO₂-uitstoot, doordat meer gestookt moet worden om een warm binnenklimaat te behouden. Het huidige energielabel van de locatie ligt ergens tussen label C t/m G. Na renovatie zullen de woningen voldoen aan energielabel B.

Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot maatschappelijk belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart. Het verminderen van fossiele emissies leidt bovendien tot een verbeterde luchtkwaliteit en heeft daarmee een positief effect op de volksgezondheid.

Op grond van het bovenstaande achten wij het belang van de ‘volksgezondheid of de openbare veiligheid’ voldoende onderbouwd om de negatieve effecten op de in het plangebied aanwezige gierzwaluwen en huismussen te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiespecifiek aangezien het gaat om renovatie en isolatie van bestaande woonblokken, vanwege de bouwtechnische gebreken en de lage isolatiewaarde van deze woningen. Woningcorporatie HW Wonen is lid van Aedes en heeft zich samen met andere woningcorporaties gecommitteerd haar woningvoorraad te verduurzamen en bij te dragen aan het behalen van de doelstellingen uit het Energieakkoord en Klimaatakkoord. In de Aedes-agenda 2020-2023 is afgesproken dat de corporatiesector als geheel gemiddeld label B in 2021 gaat realiseren.³ Dit kan alleen bewerkstelligd worden met de voorgenomen werkzaamheden, waaronder isolatie van het dak en de spouwmuur. Er is overwogen om de woningen van binnenuit te isoleren om zodoende de nesten te sparen. Echter geldt voor het uitvoeren van alternatieve methoden, zoals het isoleren van binnenuit, dat de beoogde energiedoelen dan niet worden behaald. Daarnaast leidt het renoveren van binnenuit tot overlast van de bewoners en gaat daarbij woonoppervlakte verloren. Ook bij het alternatief van sloop en vervolgens nieuwbouw zouden de nesten verloren gaan. Door het treffen van maatregelen en het uitvoeren van de werkzaamheden buiten de kwetsbare broedperiode van de huismus en wanneer de gierzwaluw niet in Nederland is, worden de huismussen en gierzwaluw zoveel mogelijk ontzien.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen werkwijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus en de gierzwaluw zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Hoeksche Waard bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb worden verleend.

³ <https://www.aedes.nl/artikelen/energie-en-duurzaamheid/achtergrond/wat-betekent-het-klimaatakkoord-voor-corporaties.html>.
00594496-00004497